

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**SPREMLJANJE IZVAJANJA
PROGRAMOV V PODPORO DRUŽINI:
POROČILO O IZVAJANJU PROGRAMOV V LETU 2021**

Končno poročilo

Ljubljana, avgust 2022

Naročnik: **Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti**
Direktorat za družino
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnik_ca naloge pri naročniku: Katjuša Nadižar Habjanič

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik_ca naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna, univ. dipl. kom.

Naslov poročila: **Spremljanje izvajanja programov v podporo družini: poročilo o izvajanju programov v letu 2021**, končno poročilo

Avtorji poročila: Maruša Petrič, dipl. družb. inf.

Drugi sodelujoči: mag. Vid Žiberna, univ. dipl. kom.

Številka delovnega poročila: IRSSV 20/2022

Datum izdaje poročila: 1. 9. 2022

Številka izdaje: 02

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ (e-pošta)
skrbnica pogodbe na MDDSZ (e-pošta)
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

KAZALO VSEBINE

UVOD	6
METODOLOGIJA SPREMLJANJA PROGRAMOV IN IZVEDBE ANALIZE	7
PROGRAMI V PODPORA DRUŽINI, KI JIH JE V LETU 2021 FINANCIRALO MDDSZ, PO POSAMEZNIH PODROČJIH	10
PSIHOSOCIALNI PROGRAMI: PODPORA DRUŽINAM V TVEGANIH IN/ALI VISOKO KONFLIKTNIH SITUACIJAH.....	10
PROGRAMI CENTROV ZA DRUŽINE.....	19
SKLEPNE UGOTOVITVE.....	31

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Seznam programov psihosocialne pomoči	10
Preglednica 2: Dostopnost programov psihosocialne pomoči po novi razdelitvi CSD	11
Preglednica 3: Finančni viri programov psihosocialne pomoči družinam	13
Preglednica 4: Kadrovske viri programov psihosocialne pomoči družinam	14
Preglednica 5: Podatki o uporabnikih programov psihosocialne pomoči	15
Preglednica 6: Podatki o izvedenih individualnih urah in delavnicah programov psihosocialne pomoči	16
Preglednica 7: Seznam centrov za družine	19
Preglednica 8: Dostopnost centrov za družine po novi razdelitvi CSD	19
Preglednica 9: Finančni viri centrov za družine	22
Preglednica 10: Kadrovske viri centrov za družine.....	23
Preglednica 11: Podatki o uporabnikih centrov za družine – neformalno druženje	24
Preglednica 12: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 1.....	25
Preglednica 13: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 2.....	26
Preglednica 14: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 3.....	27
Preglednica 15: Podatki o izvedenih urah in uporabnikih centrov za družine	28

KAZALO ZEMLJEVIDOV

Zemljevid 1: Dostopnost psihosocialnih programov: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah, ki jih je v letu 2021 preko javnih razpisov financiralo MDDSZ (sedeži izvajalcev programov).....	12
Zemljevid 2: Dostopnost centrov za družine, ki jih je v letu 2021 preko javnih razpisov financiralo MDDSZ	21

Opomba k poročilu:

- Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.
- Besedilo ni lektorirano.

UVOD

Nalogo »Spremljanje izvajanja programov v podporo družini« na Inštitutu RS za socialno varstvo (IRSSV) pripravljamo že četrto leto zapored. Zaradi vloge, ki jo imajo tovrstni programi pri uresničevanju družinske politike, ki si prizadeva okrepiti blaginjo in kakovost življenja družin z otroki, je pomembno, da se ohranja kontinuiteta spremljanja izvajanja oziroma vpogled v delovanje tovrstnih programov. Ti namreč v okviru svojih storitev pripomorejo k lažjemu zadovoljevanju različnih potreb družin, kot so npr.: usklajevanje družinskega in poklicnega življenja, svetovanja staršem in otrokom, kakovostno preživljanje prostega časa, informiranje družin ipd. Pomen programov, ki podpirajo življenja družin, prepoznavajo tudi različni pomembni dokumenti s področja zagotavljanja in ohranja pravic otrok (Konvencija o otrokovih pravicah, Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih¹, Zakon o preprečevanju nasilja v družini², Družinski zakonik³, Resolucija o družinski politiki 2018-2028 »Vsem družinam prijazna družba«⁴), ki za uspešno delovanje mreže programov izpostavljajo zlasti vidik dostopnosti (cenovno in geografsko) ter pluralizacije storitev.

V nalogi spremljamo dve vrsti programov, ki jih financira Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ): **a) programi centrov za družine** in **b) programi psihosocialne pomoči za družine**, kjer gre pri slednjih v letu 2021 za spremljanje pilotnega projekta izvedbe sklopov psihosocialnih delavnic z naslovom: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah. Centri za družine predstavljajo osrednji prostor v lokalnem okolju in so namenjeni druženju ter zagotavljanju različnih potreb vseh oblik družin v različnih življenjskih obdobjih. Njihove vsebine prispevajo k lažjemu usklajevanju poklicnega in družinskega življenja, h krepitvi socialnih vlog posameznika, nudijo pa tudi informacije in znanja za kakovostno življenje družin oziroma posameznih družinskih članov. Vključujejo neformalno druženje, vsebine za krepitev starševskih kompetenc, izvajanje počitniških aktivnosti in delavnic za otroke ter vsebine za razvoj in pridobivanje ustreznih socialnih veščin in kompetenc za obvladovanje čustev. Programi psihosocialne pomoči so v letu 2021 namenjeni staršem in drugim osebam, ki izvajajo neposredno skrb za otroke. Usmerjeni so v podporo centrom za socialno delo pri delu z družinami v tveganih in visoko konfliktnih situacijah oziroma pri reševanju njihovih problematik. Vsebine programov psihosocialne pomoči v obliki delavnic vključujejo podporo staršem v procesu razveze, krepitev njihovih kompetenc ter reševanje izzivov skupnega varstva in vzgoje otrok.

Namen poročila je zbrati in na pregleden način prikazati osnovne informacije omenjenih programov. Za potrebe naročnika naloge MDDSZ smo analizirali sledeče podatke financiranih programov:

- o obsegu programov v podporo družini,
- o problematikah in ciljnih skupinah, ki jih programi pokrivajo,
- o uporabnikih, kadrih in financah, razpoložljivih iz obstoječih metod poročanja,

Gre predvsem za strnjen prerez kadrovskega, organizacijskega, delno tudi vsebinskega vidika izvajanja programov v podporo družini, v letošnjem letu pa delno tudi za uvid in analizo ujemanja ponudbe programov s pokrivanjem potreb družin in otrok. Poročilo se torej osredotoča v spremljanje izvajanja programov, in ne v njihovo evalvacijo. Tako pripravljena analiza služi pri pripravi smernic in nadaljnjega razvoja tega področja družinske politike.

¹ Uradni list RS, št. 26/14, 90/15 in 75/17 –ZUPJS-G, 14/18 in 81/19.

² Uradni list RS, št. 16/08, 68/16 in 54/17 – ZSV-H.

³ Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19 in 67/19 – ZMatR-C).

⁴ Uradni list RS, št. 15/18.

V nadaljevanju poročila najprej na kratko predstavimo metodologijo spremljanja programov, zbiranja in obdelave podatkov, temu pa sledi osrednji del, s predstavitvijo in analizo podatkov o programih po posameznih področjih. V zaključnem delu podajamo glavne ugotovitve s priporočili za nadaljnje spremljanje programov v podporo družinam.

Vzorčni okvir

Pri oblikovanju vzorčnega okvira izhajamo iz mreže programov na dveh področjih, ki jo določa Resolucija. Vzorčni okvir sestavljajo programi, ki po vsebini in ciljni populaciji, ki jo naslavljajo, sodijo v omenjeno mrežo. Na podlagi pregleda sklepov različnih razpisov MDDSZ smo identificirali 26 programov, ki predstavljajo vzorčni okvir naše analize.

Analiza se torej nanaša na vse programe, ki so bili za financiranje v letu 2021 izbrani na javnih razpisih Direktorata za družino: *Javni razpis za financiranje psihosocialnih programov z naslovom: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah od septembra 2021 do septembra 2022*⁵ in *Javni razpis za financiranje razpisanih vsebin centrov za družine v letih 2021 – 2025*⁶. Zajem podatkov je tako 100 %. Gre za popolno zajetje podatkov na ravni poročevalskih enot.

Merski instrument

Podatke za analizo smo pridobili iz obrazcev za zaključna ter vsebinska poročila, ki so vezani na posamične javne razpise Direktorata za družino o izvajanju programov za leto 2021: *Zaključno poročilo vsebin Centra za družine v letu 2021* (obdobje poročanja 1. 3. 2021 – 31. 12. 2021), *Drugo vsebinsko in finančno poročilo vsebin Centra za družine v letu 2021* (obdobje poročanja 1. 3. 2021 – 31. 10. 2021) ter *Vsebinsko in finančno poročilo izvedbe psihosocialnih programov z naslovom: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah za leto 2021* (obdobje poročanja 15. 9. 2021 – 19. 11. 2021). Za potrebe pričujoče analize so nas zanimali zlasti sledeči sklopi poročil:

- finančno poročilo,
- podatki o izvajalcu in programu,
- uporabniki programa,
- zaposleni in prostovoljci v programu.

V okviru vsakega področja najprej predstavimo osnovne podatke o programih, regionalno razpršenost sedežev programa, sledijo podatki o financiranju programov, o kadrovskih virih in uporabnikih.

Zbiranje podatkov in statistične metode obdelave podatkov

Končna poročila so izvajalci financiranih programov v začetku leta 2022 posredovali na MDDSZ, ki jih je dalje posredovalo na IRSSV. S sklepi razpisov in prejetimi poročili preverjamo, ali smo prejeli ustrezna poročila.

Za pripravo poročila smo uporabili kombinacijo kvalitativnih in kvantitativnih analiz podatkov. Pri analizi kvantitativnih podatkov smo uporabili univariatne statistične analize. Univariatne so tiste, s katerimi istočasno analiziramo le eno spremenljivko. Uporabili smo naslednje statistike: 1) število enot analize (N), 2) povprečje oz. asimetrična sredina (AS), 3) maksimum, enota z najvišjo vrednostjo (MAX), 4) minimum, enota z najmanjšo vrednostjo (MIN) in 5) preračun odstotkov (%). Odprta vprašanja oziroma kvalitativne podatke smo združili in povzeli po vsebini.

Kakovost podatkov

⁵ Več na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/druzina/JR-Katjusa/JR-programi-v-obliki-delavnic-2021_objava-UL.pdf

⁶ Več na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/druzina/Programi-v-podporo-druzini/JR-CD-2021-2025-_objava.pdf

Pri interpretaciji rezultatov, predstavljenih v pričujočem poročilu, je treba upoštevati, da z analizo zajamemo le določen segment vseh programov v podporo družini, ki se v posameznem letu izvajajo. Podatka, koliko je vseh tovrstnih programov v Sloveniji, nimamo. Ocenjujemo pa, da MDDSZ preko vsakoletnega razpisa finančno podpre pretežni del ključnih programov s tega področja.

Glede kakovosti podatkov se zanašamo na verodostojnost poročanja izvajalcev programov v podporo družini. Vse manjkajoče, vprašljive in nelogične podatke smo preverili oz. dopolnili. Tovrstne nejasnosti smo razjasnili s poročevalci in naročnikom naloge in na ta način odpravili najbolj očitne napake.

PROGRAMI V PODPORO DRUŽINI, KI JIH JE V LETU 2021 FINANCIRALO MDDSZ, PO POSAMEZNIH PODROČJIH

PSIHOSOCIALNI PROGRAMI: PODPORA DRUŽINAM V TVEGANIH IN/ALI VISOKO KONFLIKTNIH SITUACIJAH

Preglednica 1: Seznam programov psihosocialne pomoči

Izvajalec	Program
<i>PROGRAMI V OBLIKI DELAVNIC</i>	
Center za izobraževanje, supervizijo in terapevtsko pomoč Maribor	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Društvo Eksena	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Društvo za nenasilno komunikacijo	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Družinski inštitut Bližina	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Familija – izobraževalni in terapevtski center	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
JZ SOCIO – Javni zavod za socialno varstvene dejavnosti Celje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Mladinski center Prlekije – združenje NVO-so. p.	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Od blizu, zavod za kakovost življenja in osebno rast, Benedikt	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Prelomi - Inštitut za družinsko terapijo, svetovanje in izobraževanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Racio social, Zavod za razvoj človeškega kapitala	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Stik psihoterapija	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Študijsko-raziskovalni center za družino	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Vzgon - društvo za psihološko ravnovesje, kvalitetne odnose, uspešno vzgojo in ustvarjalnost	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah
Zavod gremo naprej	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah

V letu 2021 je MDDSZ financiralo **14 programov** na področju psihosocialne pomoči.

V naslednji preglednici prikazujemo pokritost s programi po novi razdelitvi oz. mreži CSD, ki je prišla v veljavo v letu 2018. Glede regijske pokritosti s programi psihosocialne pomoči, ki jih financira MDDSZ, ugotavljamo, da so bili programi psihosocialne pomoči na voljo v petih regijah (Podravska, Pomurska, Savinjska, Osrednjeslovenska, Gorenjska)⁷.

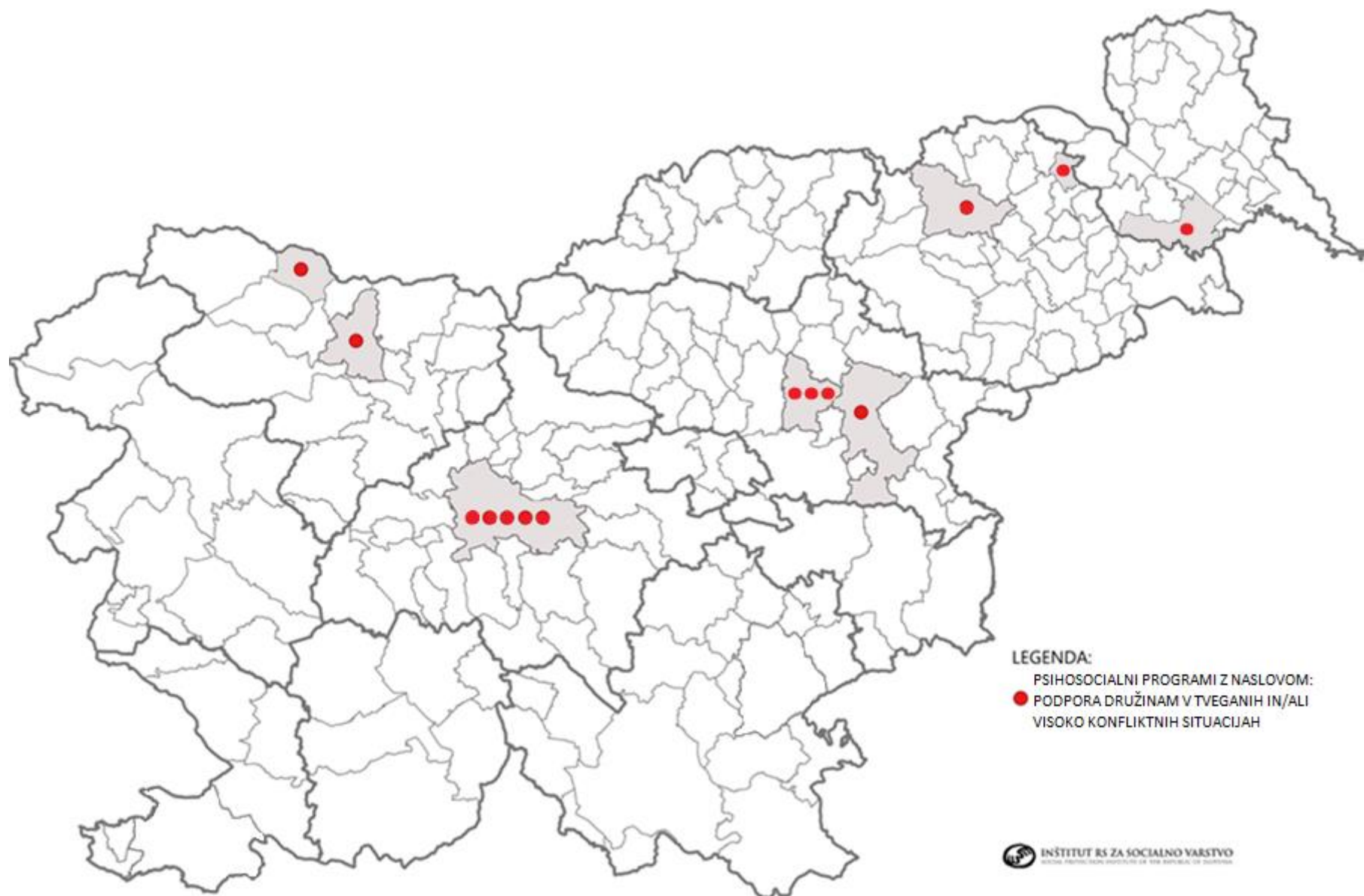
⁷ Gre za sedeže izvajalcev programov.

Preglednica 2: Dostopnost programov psihosocialne pomoči po novi razdelitvi CSD

CSD	PSIHOSOCIALNA POMOČ - DRUŽINA
CSD CELJE	✓
CSD DOLENJSKA IN BELA KRAJINA	
CSD GORENJSKA	✓
CSD JUŽNA PRIMORSKA	
CSD KOROŠKA	
CSD LJUBLJANA	✓
CSD MARIBOR	✓
CSD OSREDNJA SLOVENIJA – VZHOD	
CSD OSREDNJA SLOVENIJA – ZAHOD	
CSD POMURJE	✓
CSD POSAVJE	
CSD PRIMORSKO - NOTRANJSKA	
CSD SAVINJSKO - ŠALEŠKA	
CSD SEVERNA PRIMORSKA	
CSD SPODNJE PODRAVJE	
CSD ZASAVJE	

Dostopnost programov psihosocialne pomoči je prikazana na naslednjem zemljevidu.

Zemljevid 1: Dostopnost psihosocialnih programov: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah, ki jih je v letu 2021 preko javnih razpisov financiralo MDDSZ (sedeži izvajalcev programov)

FINANČNI VIRI PROGRAMOV

Preglednica 3: Finančni viri programov psihosocialne pomoči družinam

Izvajalec	Program	MDDSZ - prijava	MDDSZ - izplačila	Izplačila za IZVAJALCE
Center za izobraževanje, supervizijo in terapevtsko pomoč Maribor	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	10.000	10.000	8.000
Društvo Eksena	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	13.500	13.500	10.800
Društvo za nenasilno komunikacijo	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	4.973	4.972,88	4.622,88
Družinski inštitut Bližina	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	10.000	10.000	8.000
Familija – izobraževalni in terapevtski center	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	4.098	4.098	3.648
JZ SOCIO – Javni zavod za socialno varstvene dejavnosti Celje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	6.320	6.327,33	6.320
Mladinski center Prlekije – združenje NVO-so. p.	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	9.006	9.006	7.206
Od blizu, zavod za kakovost življenja in osebno rast, Benedikt	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	4.500	4.501,38	3.600
Prelomi - Inštitut za družinsko terapijo, svetovanje in izobraževanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	7.600	7.600	6.400
Racio social, Zavod za razvoj človeškega kapitala	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	4.972	4.972	4.672
Stik psihoterapija	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	10.000	10.000	10.000
Študijsko-raziskovalni center za družino	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	7.000	7.000	5.600
Vzgon - društvo za psihološko ravnovesje, kvalitetne odnose, uspešno vzgojo in ustvarjalnost	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	3.300	3.300	2.800
Zavod gremo naprej	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	13.500	13.500	13.500
Skupaj programi psihosocialne pomoči		108.768,88	108.777,59	95.168,88

Programi psihosocialne pomoči so v letu 2021 od MDDSZ pridobili **108.777,59 EUR**. Izplačila za izvajalce delavnic so znašala **95.168,88 EUR**.

KADROVSKI VIRI PROGRAMOV

Preglednica 4: Kadrovske viri programov psihosocialne pomoči družinam

Izvajalec	Program	Število IZVJALCEV	Število OPRAVLJENIH UR
Center za izobraževanje, supervizijo in terapevtsko pomoč Maribor	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	185
Društvo Eksena	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	720
Društvo za nenasilno komunikacijo	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	3	256
Družinski inštitut Bližina	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	360
Familija – izobraževalni in terapevtski center	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	72
JZ SOCIO – Javni zavod za socialno varstvene dejavnosti Celje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	344
Mladinski center Prlekije – združenje NVO-so. p.	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	164
Od blizu, zavod za kakovost življenja in osebno rast, Benedikt	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	240
Prelomi - Inštitut za družinsko terapijo, svetovanje in izobraževanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	240
Racio social, zavod za razvoj socialnih in zaposlitvenih	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	325
Stik psihoterapija	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	190
Študijsko-raziskovalni center za družino	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	48
Vzgon - društvo za psihološko ravnovesje, kvalitetne odnose, uspešno vzgojo in ustvarjalnost	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	72
ZAVOD GREMO NAPREJ, psihoterapija in svetovanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	187
Skupaj programi psihosocialne pomoči		21	3.403

V programih psihosocialne pomoči je v letu 2021 delavnice izvajalo **21 oseb**, ki so skupno opravili 3.403 ur.

UPORABNIKI V PROGRAMIH

Programi psihosocialne pomoči naslavljajo **starše in druge osebe**, ki izvajajo neposredno skrb za otroke in vsebujejo naslednje vsebine:

- podpora staršem pri iskanju rešitev razbremenjevanja otroka v procesu separacije / razveze staršev,
- krepitev starševskih kompetenc v družinah z velikim tveganjem,
- reševanje izzivov skupnega varstva in vzgoje otrok.

Preglednica 5: Podatki o uporabnikih programov psihosocialne pomoči

Izvajalec	Program	Število uporabnikov			
		posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	Starši, skrbniki/pari
Center za izobraževanje, supervizijo in terapevtsko pomoč Maribor	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	11	3	8	0
Društvo Eksena	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	8	4	4	6
Društvo za nenasilno komunikacijo	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	4	3	1	4
Družinski inštitut Bližina	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	13	5	8	13
Familija – izobraževalni in terapevtski center	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	7	1	6	2
JZ SOCIO – Javni zavod za socialno varstvene dejavnosti Celje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	14	0	14	0
Mladinski center Prlekije – združenje NVO-so. p.	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	8	4	4	4
Od blizu, zavod za kakovost življenja in osebno rast, Benedikt	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	22	4	18	22
Prelomi - Inštitut za družinsko terapijo, svetovanje in izobraževanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	5	1	4	6
Racio social, zavod za razvoj socialnih in zaposlitvenih	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	4	0	4	0
Stik psihoterapija	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	12	3	9	3
Študijsko-raziskovalni center za družino	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	15	4	11	15
Vzgon - društvo za psihološko ravnovesje, kvalitetne odnose, uspešno vzgojo in ustvarjalnost	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	5	3	2	2
ZAVOD GREMO NAPREJ, psihoterapija in svetovanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	12	5	7	6
Skupaj programi psihosocialne pomoči		140	40	100	83

Opomba: Ž: ženski spol, M: moški spol.

V delavnice psihosocialnih programov je bilo v letu 2021 vključenih **140 uporabnikov**. Od tega je bilo precej več žensk (100 uporabnic oziroma 71,4 %). V istem obdobju je bilo v delavnice vključenih **83** staršev, skrbnikov oziroma parov.

Preglednica 6: Podatki o izvedenih individualnih urah in delavnicah programov psihosocialne pomoči

Izvajalec	Program	ŠTEVILO OPRAVLJENIH DELAVNIC				ŠTEVILO OPRAVLJENIH UR	
		Prijava	Realizacija	Število delavnic v okviru enega programa	Število vseh delavnic	Izvedba	Skupaj
Center za izobraževanje, supervizijo in terapevtsko pomoč Maribor	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	2	8	16	48	185
Društvo Eksena	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	3	3	8	24	72	320
Društvo za nenasilno komunikacijo	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	1	8	8	24	256
Družinski inštitut Bližina	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	2	9	18	72	360
Familija – izobraževalni in terapevtski center	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	1	8	8	24	112
JZ SOCIO – Javni zavod za socialno varstvene dejavnosti Celje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	3	8	24	72	344
Mladinski center Prlekije – združenje NVO-so. p.	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	3	3	8	24	72	164
Od blizu, zavod za kakovost življenja in osebno rast, Benedikt	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	1	8	8	24	240
Prelomi - Inštitut za družinsko terapijo, svetovanje in izobraževanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	2	8	16	48	240
Racio social, zavod za razvoj socialnih in zaposlitvenih	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	1	10	10	30	325
Stik psihoterapija	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	2	8	16	48	190
Študijsko-raziskovalni center za družino	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	2	2	8	16	48	48
Vzgon - društvo za psihološko ravnovesje, kvalitetne odnose, uspešno vzgojo in ustvarjalnost	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	1	1	8	8	24	72

Izvajalec	Program	ŠTEVILO OPRAVLJENIH DELAVNIC				ŠTEVILO OPRAVLJENIH UR	
		Prijava	Realizacija	Število delavnic v okviru enega programa	Število vseh delavnic	Izvedba	Skupaj
ZAVOD GREMO NAPREJ, psihoterapija in svetovanje	Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah	3	3	8	24	72	187
Skupaj programi psihosocialne pomoči		27	27	115	220	678	3.043

V programih psihosocialne pomoči so v letu 2021 opravili **3.043 delovnih ur**, od tega je bilo **678 ur dejanske izvedbe delavnic**. Skupno je bilo **27 programov delavnic**, ki so v večini zajemali po osem delavnic na program. Skupno je bilo izvedenih **220 delavnic**.

POTREBE UPORABNIKOV

V nadaljevanju povzemamo potrebe uporabnikov oziroma vrste programov, ki po mnenju izvajalcev programov psihosocialne pomoči manjkajo v slovenskem prostoru. Vključili smo podatke o številu zavrnitev uporabnikov ter razloge za le-te, podane pa so tudi ocene števila oseb, ki bi se lahko vključile v programe pa se zaradi različnih razlogov v programe ne vključujejo ter pojasnitve ocene.

Izvajalci so skupaj zavrnili osem oseb, od tega niso nobene napotili CSD. Osebe so zavrnili zaradi:

- že zapolnjenih mest v delavnicah,
- osebe so za program izvedele kasneje, ko so delavnice že potekale,
- osebe se delavnic ne bi mogle udeleževati redno.

Izvajalci so ocenili, da bi se lahko še vsaj 70 oseb vključilo v programe. Skoraj polovica izvajalcev dejanskega števila ni podala, navajajo pa, da je potencialnih uporabnikov, glede na število razvez, še veliko. Po njihovem mnenju se uporabniki v programe niso vključevali zaradi:

- prenizke kapacitete programov,
- strahu pred stigmatizacijo,
- naslova programa, ki po mnenju potencialnih udeležencev stigmatizira – nihče ne želi biti visoko konfliktna družina,
- neinformiranosti,
- COVID 19 oziroma PCT pogoja,
- prepogostega izvajanja delavnic – vsakotedenske delavnice predstavljajo nekaterim udeležencem prevelik napor,
- nemotiviranosti,

- zanikanja težav.

Vsi izvajalci se strinjajo, da določeni programi, glede na potrebe manjkajo oziroma bi jih bilo potrebno razširiti. Izvajalci so izpostavili predvsem pomanjkanje individualnih obravnav, saj je uporabnikom velikokrat težko izpostavljati svoje stiske in situacije v skupinskih obravnavah. Pomembna se jim zdi tudi kontinuiteta programov, da se brezplačne možnosti za uporabnike ohranijo, ne glede na posamezne razpise. Pri razreševanju družinskih problemov, se jim zdi pomembno, da bi se vključevali vsi družinski člani. Želijo si več programov za podporo otrokom in mladostnikom, ki so v stiski. Predvsem pa se izvajalcem zdi pomembno, da bi bili programi krajevno in časovno dostopni.

PROGRAMI CENTROV ZA DRUŽINE

Preglednica 7: Seznam centrov za družine

Izvajalec	Program
<i>DRUŽINSKI CENTER</i>	
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje	Gradimo mostove
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija
Javni zavod Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani	Družinski center Mala ulica
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih, Slovenj Gradec	Center za družine Andemški hram
Raziskovalni Izobraževalno središče Dvorec Rakičan	Družinski center Prekmurje
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet
Zavod nazaj na konja, Cirkovce	Objem

V letu 2021 je MDDSZ financiralo **12 centrov za družine**.

V naslednji preglednici prikazujemo pokritost s programi po novi razdelitvi oz. mreži CSD, ki je prišla v veljavo v letu 2018. Glede regijske pokritosti s centri za družine, ki jih financira MDDSZ, ugotavljamo, da so bili centri za družine na voljo v osmih regijah (Pomurska, Podravska, Savinjska, Jugovzhodna Slovenija, Gorenjska, Goriška, Koroška in Osrednjeslovenska) ⁸.

Preglednica 8: Dostopnost centrov za družine po novi razdelitvi CSD

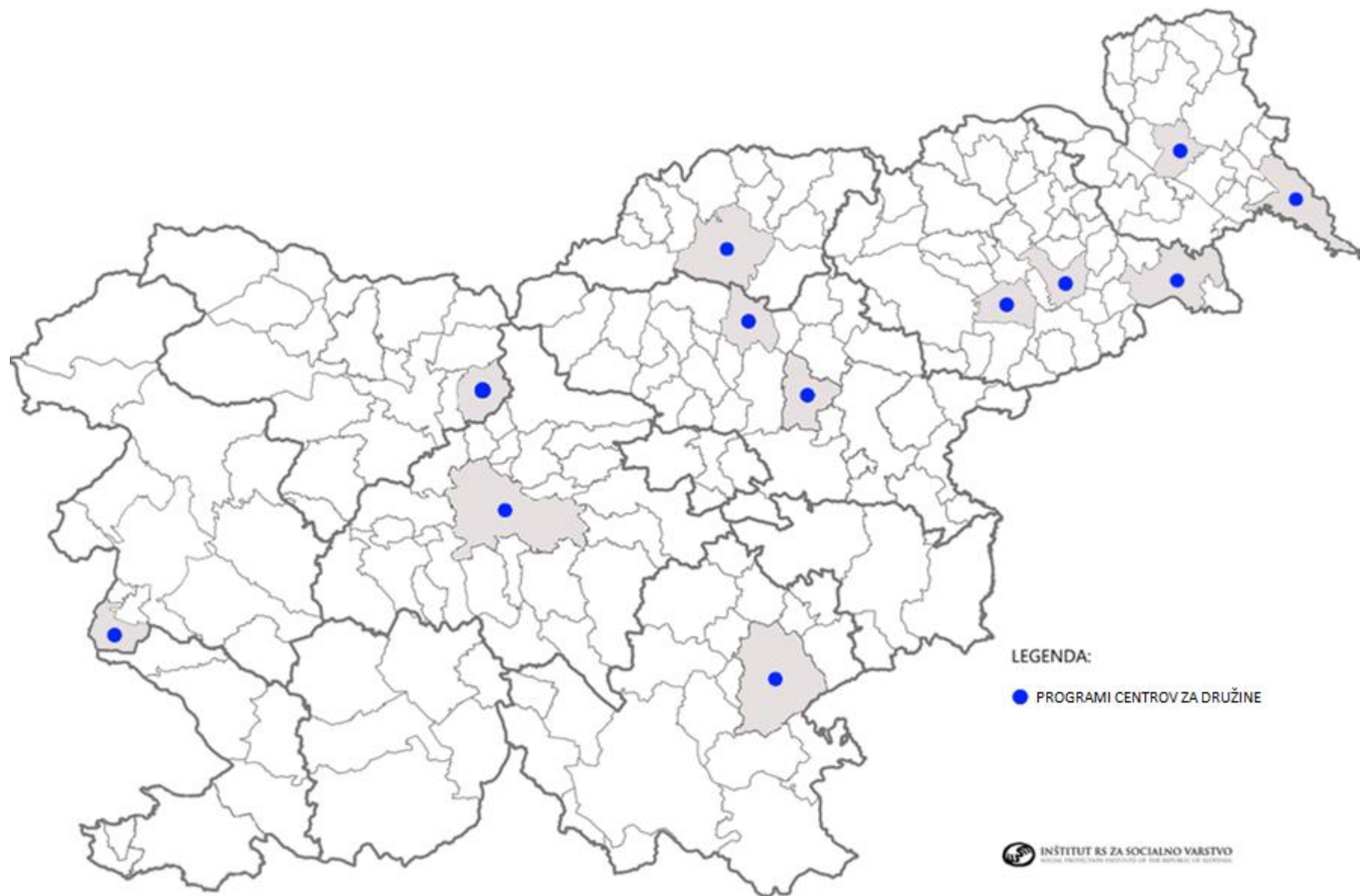
CSD	Družinski center
CSD CELJE	✓
CSD DOLENJSKA IN BELA KRAJINA	✓
CSD GORENJSKA	✓
CSD JUŽNA PRIMORSKA	

⁸ Gre za sedeže izvajalcev programov.

CSD	Družinski center
CSD KOROŠKA	✓
CSD LJUBLJANA	✓
CSD MARIBOR	
CSD OSREDNJA SLOVENIJA – VZHOD	
CSD OSREDNJA SLOVENIJA – ZAHOD	
CSD POMURJE	✓
CSD POSAVJE	
CSD PRIMORSKO - NOTRANJSKA	
CSD SAVINJSKO - ŠALEŠKA	✓
CSD SEVERNA PRIMORSKA	✓
CSD SPODNJE PODRAVJE	✓
CSD ZASAVJE	

Dostopnost centrov za družine je prikazana na naslednjem zemljevidu.

Zemljevid 2: Dostopnost centrov za družine, ki jih je v letu 2021 preko javnih razpisov financiralo MDDSZ

FINANČNI VIRI PROGRAMOV

Preglednica 9: Finančni viri centrov za družine

Izvajalec	Program	MDDSZ - prijava	MDDSZ - izplačila	Izplačila za ZAPOSLENE	Izplačila za POGODBENE DELAVCE	Izplačila za DELAVCE NA PODLAGI IZSTAVLJENEGA RAČUNA	SUPERVIZIJA - izplačila	PROSTOVOLJCI - izplačila
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	72.000,00	72.000,00	47.500,00	0	2.500,00	837,52	300
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	72.000,00	72.000,00	50.000,00	0	0	940,00	0
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	72.000,00	72.000,00	48.650,00	1.350	0	700,00	97,82
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	59.007,00	57.761,90	34.246,90	6.537,00	6.380,00	1.400,00	0
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	72.000,00	72.000,00	37.291,50	6.250,00	6.458,50	700,00	1.100,00
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	60.000,00	60.000,00	50.000,00	0	0	2.000,00	0,00
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	60.744,00	60.744,00	21.662,00	13.840,00	6.458,00	1.340,00	144,97
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	72.000,00	72.000,00	30.833,00	16.509,00	2.658,00	1.400,00	240
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	72.000,00	72.000,00	22.303,00	22.289,75	5.407,25	1.100,00	500
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	72.000,00	72.000,00	37.083,00	6.458,50	6.458,50	1.100,00	400
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	72.000,00	72.000,00	50.000,00	0	0	2.000,00	200
Zavod nazaj na konja	Objem	72.000,00	72.000,00	36.710,87	7.793,13	5.496,00	1.600,00	1.100
Skupaj centri za družine		827.751,00	826.505,90	466.280,27	81.027,38	41.816,25	15.117,52	4.082,79

Centri za družine so v letu 2021 od MDDSZ pridobili **826.505,90 EUR**. Izplačila za zaposlene so znašala 466.280,27 EUR, izplačila za pogodbene delavce 81.027,38 EUR ter izplačila na podlagi izstavljenega računa 41.816,25 EUR. Izplačila v namen supervizije so znašala 15.117,52 EUR, za prostovoljce pa 4.082,79 EUR.

KADROVSKI VIRI PROGRAMOV

Preglednica 10: Kadrovske viri centrov za družine

Izvajalec	Program	Število REDNO ZAPOSLENIH	Število ZAPOSLENIH PO POGODBI	Število ZAPOSLENIH NA PODLAGI IZSTAVLJENEGA RAČUNA	Število OPRAVLJENIH UR - ZAPOSLENI	Število OPRAVLJENIH UR - POGODBENI DELAVCI	Število OPRAVLJENIH UR - NA PODLAGI IZSTAVLJENEGA RAČUNA
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	5	0	2	3.418	0	75
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	5	0	0	3.500	0	0
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	5	2	0	3.388	102	0
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	4	1	2	2.784	290	580
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	3	1	1	2.610	435	435
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	3	0	0	2.659	0	0
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	3	8	1	1.285,2	890	870
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	3	3	1	2.175	1.120	185
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	3	6	2	1.570	1.546	368
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	3	1	1	2.787	435	435
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	4	0	0	3.904,5	0	0
Zavod nazaj na konja	Objem	3	2	1	2.564	535	382
Skupaj centri za družine		44	24	11	32.644,7	5.353	3.330

V centrih za družine je bilo v letu 2021 redno **zaposlenih 44 oseb**, ki so opravile 32.644,7 ur dela. **Pogodbenih delavcev je bilo 24**, opravili so 5.353 ur dela. V centrih za družine je v letu 2021 delo **na podlagi izstavljenega računa opravljalo 11 delavcev**, ki so opravili 3.330 ur dela.

UPORABNIKI V PROGRAMIH

Programi centrov za družine vsebujejo naslednje **vsebine**:

1. izobraževalne in praktične delavnice na temo razvijanja pozitivnega starševstva (Vsebina 1),
2. izvajanje počitniških aktivnosti za otroke in organizirane delavnice za otroke oziroma mladostnike (Vsebina 2),
3. svetovanje z namenom izboljšanja sposobnosti obvladovanja čustev, gradnje pozitivne samopodobe, učenje reševanja raznovrstnih problemov, ipd. (Vsebina 3).

Ciljne skupine, ki jih pokrivajo programi centrov za družine so otroci in mladostniki, starši in skrbniki ter družine (tudi rejniške družine).

Preglednica 11: Podatki o uporabnikih centrov za družine – neformalno druženje

Izvajalec	Program	Število uporabnikov - neformalno druženje											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	183	87	96	186	62	124	57	14	43	0	0	0	7	2
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	249	49	200	958	372	586	667	280	387	0	0	0	34	1
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	48	13	35	46	4	42	31	7	24	135	62	73	0	0
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	503	292	211	0	0	0	0	0	0	533	199	334	327	0
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	51	30	21	33	22	11	81	28	53	0	0	0	0	0
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	41	17	24	26	10	16	41	14	27	10	5	5	3	0
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	25	8	17	3	1	2	235	49	186	0	0	0	16	0
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	1.252	949	303	16	8	8	451	187	264	0	0	0	15	3

Izvajalec	Program	Število uporabnikov - neformalno druženje												Število družin	
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	57	21	36	18	5	13	319	78	241	20	5	15	16	0
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	313	158	155	20	3	17	20	1	19	0	0	0	19	0
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	23	4	19	3	2	1	47	8	39	0	0	0	12	0
Zavod nazaj na konja	Objem	372	64	308	318	44	274	509	146	363	251	102	149	311	41
Skupaj centri za družine		3.117	1.692	1.425	1.627	533	1.094	2.458	812	1.646	949	373	576	760	47

Opomba: Ž: ženski spol, M: moški spol.

V vsebine neformalnega druženja je bilo v letu 2021 vključenih 3.117 otrok, 1.627 mladostnikov, 1.646 posameznikov ter 949 drugih uporabnikov. Hkrati je programe obiskovalo 760 družin in 47 razširjenih družin.

Preglednica 12: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 1

Izvajalec	Program	Število uporabnikov – Vsebina 1												Število družin	
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	0	0	0	0	0	0	427	80	347	0	0	0	39	0
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	445	58	387	1.186	404	782	1.508	575	933	0	0	0	142	1
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	398	187	211	121	52	69	123	24	99	571	91	480	0	0
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	0	0	0	0	0	0	576	240	336	630	448	182	400	0
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	0	0	0	0	0	0	2.295	395	1.900	0	0	0	0	0

Izvajalec	Program	Število uporabnikov – Vsebina 1											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	23	5	18	10	2	8	86	36	50	7	3	4	13	0
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	81	41	40	0	0	0	1.024	234	790	0	0	0	42	0
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	1	0	1	0	0	0	950	154	796	0	0	0	5	0
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	0	0	0	0	0	0	652	181	471	0	0	0	61	0
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	349	189	160	23	7	16	825	165	660	22	6	16	209	16
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	0	0	0	0	0	0	156	53	103	1	0	1	91	1
Zavod nazaj na konja	Objem	47	17	30	81	25	56	103	32	71	0	0	0	33	7
Skupaj centri za družine		1.344	497	847	1.421	490	931	8.725	2.169	6.556	1.231	548	683	1.035	25

Opomba: Ž: ženski spol, M: moški spol.

V Vsebino 1 centrov za družine je bilo v letu 2021 vključenih 1.344 otrok, 1.421 mladostnikov, 8.725 posameznikov ter 1.231 drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebino 1 obiskovalo 1.035 družin in 25 razširjenih družin.

Preglednica 13: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 2

Izvajalec	Program	Število uporabnikov – Vsebina 2											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	346	171	175	176	72	104	0	0	0	0	0	0	39	0
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	2.142	1.002	1.140	522	218	304	153	81	72	0	0	0	0	0
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	1.123	353	770	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	540	280	260	0	0	0	0	0	0	0	0	0	390	0

Izvajalec	Program	Število uporabnikov – Vsebina 2											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	546	289	257	194	40	154	0	0	0	0	0	0	0	0
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	106	46	60	40	13	27	53	11	42	22	6	16	15	0
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	1.182	611	571	94	57	37	0	0	0	0	0	0	113	2
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	748	359	389	16	10	6	20	6	14	0	0	0	6	0
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	1.666	852	814	35	18	17	37	1	36	0	0	0	25	0
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	364	151	213	15	2	13	0	0	0	0	0	0	0	0
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	404	339	65	277	141	136	30	11	19	0	0	0	14	0
Zavod nazaj na konja	Objem	228	74	154	84	18	66	0	0	0	0	0	0	22	0
Skupaj centri za družine		9.395	4.527	4.868	1.453	589	864	293	110	183	22	6	16	624	2

Opomba: Ž: ženski spol, M: moški spol.

V Vsebino 2 centrov za družine je bilo v letu 2021 vključenih 9.395 otrok, 1.453 mladostnikov, 293 posameznikov ter 22 drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebino 2 obiskovalo 624 družin in dve razširjeni družini.

Preglednica 14: Podatki o uporabnikih centrov za družine – Vsebina 3

Izvajalec	Program	Število uporabnikov – Vsebina 3											Število družin		
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	7	3	4	12	1	11	61	23	38	0	0	0	0	0
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	1.568	832	736	783	361	422	496	140	356	0	0	0	1	0
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	219	90	129	211	105	106	115	11	104	279	8	271	0	0

Izvajalec	Program	Število uporabnikov – Vsebina 3												Število družin	
		otroci SKUPAJ	otroci M	otroci Ž	mladostniki SKUPAJ	mladostniki M	mladostniki Ž	posamezniki SKUPAJ	posamezniki M	posamezniki Ž	drugo SKUPAJ	drugo M	drugo Ž	družine	razširjene družine
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	108	90	18	0	0	0	0	0	0	180	90	90	90	0
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	0	0	0	144	21	123	68	19	49	0	0	0	31	0
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	45	13	32	19	3	16	37	8	29	5	2	3	0	0
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	0	0	0	0	0	0	321	46	275	0	0	0	1	0
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	0	0	0	0	0	0	204	79	125	0	0	0	1	0
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	264	120	144	271	147	124	51	7	44	0	0	0	0	0
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	370	193	177	45	33	12	90	28	62	58	5	53	63	6
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	84	48	36	5	0	5	113	34	73	0	0	0	15	0
Zavod nazaj na konja	Objem	0	0	0	9	0	9	193	50	143	0	0	0	9	0
Skupaj centri za družine		2.665	1.389	1.276	1.499	671	828	1.749	445	1.298	522	105	417	211	6

Opomba: Ž: ženski spol, M: moški spol.

V Vsebino 3 centrov za družine je bilo v letu 2021 vključenih 2.665 otrok, 1.499 mladostnikov, 1.749 posameznikov ter 522 drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebino 3 obiskovalo 211 družin in šest razširjenih družin.

Preglednica 15: Podatki o izvedenih urah in uporabnikih centrov za družine

Izvajalec	Program	Število ur										
		Neformalno druženje		Vsebina 1		Vsebina 2		Vsebina 3		Skupaj		
		Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število različnih uporabnikov
Društvo Družinski in Mladinski center Cerklje (Društvo DMC)	Gradimo mostove	n.p.	426	880	427	880	522	880	80	2.640	1.455	953
Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	Center za družine Mirenski Grad	n.p.	1.874	870	3.139	870	2.817	870	2.847	2.610	10.677	624

Izvajalec	Program	Število ur										
		Neformalno druženje		Vsebina 1		Vsebina 2		Vsebina 3		Skupaj		
		Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število ur	Število uporabnikov	Število različnih uporabnikov
Društvo za razvoj človeških virov in socialnih programov NOVUS	Center za družine Harmonija	n.p.	260	870	1.213	870	1.123	870	824	2.610	3.420	1.194
Javni zavod Mala ulica	Družinski center Mala ulica	n.p.	1.036	1.044	1.206	870	540	870	288	2.784	3.070	340
Ljudska univerza Celje	Družine v centrifugi sodobnega časa	n.p.	165	420	2.295	490	740	315	212	1.225	3.412	666
Ljudska univerza Lendava	Center za družine Perc	n.p.	121	420	139	490	237	315	105	1.225	602	322
Ljudska univerza Ormož	Center za družine Ormož	n.p.	460	870	1.102	870	1.271	870	297	2.610	3.130	497
Ljudska univerza Ptuj	Center za družine Špajza modrosti	n.p.	1.719	870	951	870	784	870	204	2.610	3.658	656
MOCIS, Center za izobraževanje odraslih	Center za družine Andeški hram	n.p.	414	420	652	492	1.738	455	586	1.367	3.390	1.017
RIS Dvorec Rakičan	Družinski center Pomurje	n.p.	71	928	472	989	108	870	170	2.787	821	713
Zavod Igrivi svet, zavod za lahkotno gibanje in nežen stik	Center za družine Igrivi svet	n.p.	73	422	157	859	711	337	202	1.618	1.143	824
Zavod nazaj na konja	Objem	n.p.	4.749	968	832	1.401	1.232	977	619	3.346	7.432	2.199
Skupaj centri za družine		n.p.	11.368	8.982	12.585	9.951	11.823	8.499	6.434	27.432	42.210	10.005

Opomba: n. p.: ni podatka.

V centre za družine je bilo v letu 2021 v različne vsebine vključenih **42.210 uporabnikov** (ne družin), in sicer 11.368 v sklopu neformalnega druženja in 30.842 v okviru Vsebin 1, 2, 3.

V centrih za družine so v okviru Vsebin 1, 2 in 3, v letu 2021 opravili **27.432 delovnih ur**. Največ, 9.951 ur, so opravili v okviru izvajanja počitniških aktivnosti za otroke in organiziranih delavnic za otroke oziroma mladostnike (Vsebina 2).

POTREBE UPORABNIKOV

V nadaljevanju povzemamo potrebe uporabnikov oziroma vrste programov, ki po mnenju izvajalcev centrov za družine, manjkajo v slovenskem prostoru. Vključili smo podatke o številu zavrnitev uporabnikov ter razloge za le-te, podane pa so tudi ocene števila oseb, ki bi se lahko vključile v programe pa se zaradi različnih razlogov v programe ne vključujejo ter pojasnitve ocene.

Izvajalci so skupaj zavrnili 14 oseb, od tega so dve osebi napotili CSD. Osebe so zavrnili zaradi:

- že zapolnjenih mest v programih,
- pomanjkanja kadrovskih, finančnih in prostorskih kapacitet.

Izvajalci so ocenili, da bi se še vsaj 830 oseb lahko vključilo v programe. Dva izvajalca dejanskega števila nista podala, navajata pa, da je potencialnih uporabnikov veliko. Po njihovem mnenju se uporabniki v programe niso vključevali zaradi:

- socialne izolacije,
- slabega znanja jezika,
- nizke digitalne pismenosti,
- strahu pred stigmatizacijo,
- neinformiranosti,
- COVID 19 oziroma PCT pogoja,
- pomanjkanja časa,
- premalo spodbud za vključitev v dejavnosti v širšem okolju in doma,
- premalo interesa za prepoznavanje in sprotno reševanje težav,
- nemotiviranosti,
- strahu pred navezo prvega stika z organizacijo.

Velika večina izvajalcev se strinja, da določeni programi, glede na potrebe manjkajo oziroma bi jih bilo potrebno razširiti (npr. prostori za druženje, vodene športne in umetniške aktivnosti ter cenovno dostopno svetovanje). Izvajalci se strinjajo, da je potrebno več truda vložiti v prepoznavnost centrov za družine. Želijo si programe kot so: 1) individualna in skupinska podpora mladim materam na porodniškem dopustu, 2) preventivni programi za učenje socialnih veščin in čustveno opismenjevanje otrok, 3) programi opolnomočenja sestavljenih družin, 4) programi za otroke sestavljenih družin, 5) psihološka pomoč, 6) podporni programi dela z družinami z izkušnjo motnje hranjenja in otroki z vedenjskimi težavami ter 7) preventivni programi za osveščanje pred nevarnostjo prekomerne uporabe digitalne tehnologije.

SKLEPNE UGOTOVITVE

V letu 2021 je Direktorat za družino MDDSZ na podlagi Javnega razpisa za financiranje psihosocialnih programov z naslovom: Podpora družinam v tveganih in/ali visoko konfliktnih situacijah od septembra 2021 do septembra 2022 ter Javnega razpisa za financiranje razpisanih vsebin centrov za družine v letih 2021 – 2025 financiral 26 programov v podporo družini, in sicer 12 izvajalcev vsebin centrov za družine in 14 programov psihosocialne pomoči.

Glede regijske pokritosti s programi psihosocialne pomoči, ki jih financira MDDSZ, ugotavljamo, da so bili programi psihosocialne pomoči na voljo v petih regijah (Podravska, Pomurska, Savinjska, Osrednjeslovenska, Gorenjska), centri za družine pa so bili na voljo v osmih regijah (Pomurska, Podravska, Savinjska, Jugovzhodna Slovenija, Gorenjska, Goriška, Koroška in Osrednjeslovenska).

Programi psihosocialne pomoči so v letu 2021 od MDDSZ pridobili 108.777,59 EUR. Izplačila za izvajalce delavnic so znašala 95.168,88 EUR. Centri za družine pa so v letu 2021 od MDDSZ pridobili 826.505,90 EUR. Izplačila za zaposlene so znašala 466.280,27 EUR, izplačila za pogodbenne delavce 81.027,38 EUR ter 41.816,25 EUR za delavce, ki so delo opravljali na podlagi izstavljenega računa. Izplačila v namen supervizije so znašala 15.117,52 EUR, za prostovoljce pa 4.082,79 EUR.

V letu 2021 je bilo v programih psihosocialne pomoči 21 izvajalcev. V centrih za družine pa je bilo v letu 2021 zaposlenih 44 oseb, ki so opravile 32.644,7 ur dela, 24 pogodbenih delavcev, ki so opravili 5.353 ur dela ter 11 delavcev, ki so delo opravljali na podlagi izstavljenega računa. Slednji so opravili 3.330 ur dela.

V delavnice programov psihosocialne pomoči je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 140 uporabnikov, od tega je bilo dobrih 71 % žensk. Vključenih je bilo 83 staršev, skrbnikov oziroma parov.

V centre za družine je bilo v letu 2021 v različne vsebine vključenih 42.210 uporabnikov; in sicer 11.368 v sklopu neformalnega druženja in 30.842 v okviru Vsebin 1, 2, 3. V vsebine neformalnega druženja je bilo v letu 2021 vključenih 3.117 otrok, 1.627 mladostnikov, 2.458 posameznikov ter 949 drugih uporabnikov. Hkrati je sklop neformalnega druženja obiskovalo 760 družin in 47 razširjenih družin. V Vsebinsko 1 centrov za družine je bilo v letu 2021 vključenih 1.334 otrok, 1.421 mladostnikov, 931 posameznikov ter 8.725 drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebinsko 1 obiskovalo 1.035 družin in 25 razširjenih družin. V Vsebinsko 2 centrov za družine je bilo v letu 2021 vključenih 9.395 otrok, 1.453 mladostnikov, 293 posameznikov ter 22 drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebinsko 2 obiskovalo 624 družin in dve razširjeni družini. V Vsebinsko 3 centrov za družine je bilo v letu 2021 vključenih 2.665 otrok, 1.499 mladostnikov, 1.749 posameznikov ter 522 drugih uporabnikov. Hkrati je Vsebinsko 3 obiskovalo 211 družin in šest razširjenih družin.

V programih psihosocialne pomoči so v letu 2021 v sklopu delavnic opravili 3.043 delovnih ur ter izvedli 220 delavnic. V centrih za družine so v letu 2021 opravili 27.432 delovnih ur v okviru Vsebin 1, 2, 3 (podatka o opravljenih urah v sklopu neformalnega druženja nismo pridobili). Od tega je bilo 8.982 ur opravljenih v okviru Vsebine 1, 9.951 ur v okviru Vsebine 2 in 8.499 ur v okviru Vsebine 3.

Izvajalci programov psihosocialne pomoči so izpostavili:

- določeni programi, glede na potrebe manjkajo oziroma bi jih bilo potrebno razširiti,
- pomanjkanje individualnih obravnav, saj je uporabnikom velikokrat težko izpostavljati svoje stiske in situacije v skupinskih obravnavah,
- pomembnost kontinuitete programov, da se brezplačne možnosti za uporabnike ohranijo, ne glede na posamezne razpise,
- pri razreševanju družinskih problemov, se jim zdi pomembno, da bi se vključevali vsi družinski člani,
- več programov za podporo otrokom in mladostnikom, ki so v stiski,
- pomembnost krajevne, prostorske in časovne dostopnosti programov.

Izvajalci centrov za družine so izpostavili:

- določeni programi, glede na potrebe manjkajo oziroma bi jih bilo potrebno razširiti (prostori za druženje, vodene športne in umetniške aktivnosti ter cenovno dostopno svetovanje),
- potrebo po različnih programih:
 - o individualna in skupinska podpora mladim materam na porodniškem dopustu,
 - o preventivni programi za učenje socialnih veščin in čustveno opismenjevanje otrok,
 - o programi opolnomočenja sestavljenih družin,
 - o programi za otroke sestavljenih družin,
 - o psihološka pomoč,
 - o podporni programi dela z družinami z izkušnjo motnje hranjenja in otroki z vedenjskimi težavami,
 - o preventivni programi za osveščanje pred nevarnostjo prekomerne uporabe digitalne tehnologije.